

GEORGES POLITZER

WYKŁAD FILOZOFII

ELEMENTY

Wydanie drugie

**Kolekcja
Emila Kornasia**

P A Ń S T W O W Y
I N S T Y T U T W Y D A W N I C Z Y

SPIS RZECZY

Od Wydawcy	5
----------------------	---

CZĘŚĆ PIERWSZA ZAGADNIENIA FILOZOFICZNE

Wstęp

Dlaczego powinniśmy studiować filozofię? . Czy studia filozoficzne są trudne? . Co to jest filozofia? . Co to jest filozofia materialistyczna? . Jaki jest związek między materializmem a marksizmem? . Kampania burżuazji przeciw marksizmowi	11
--	----

Rozdział pierwszy

PODSTAWOWE ZAGADNIENIE FILOZOFII

Od czego należy zacząć studiowanie filozofii? . Dwa sposoby wyjaśniania świata . Materia i duch . Co to jest materia, co to jest duch? . Podstawowe pytanie, czyli zagadnienie filozofii . Idealizm czy materializm?	19
--	----

Rozdział drugi

IDEALIZM

Idealizm moralny i idealizm filozoficzny . Dlaczego należy studiować idealizm Berkeleya? . Idealizm Berkeleya . Konsekwencje rozumowań idealistycznych . Argumenty idealistów	25
---	----

Rozdział trzeci

MATERIALIZM

Dlaczego należy studiować materializm? . Skąd pochodzi materializm? . Jakim przemianom uległ materializm i dlaczego? . Jakie są zasady i argumenty materialistów?	35
---	----

Rozdział czwarty

KTO MA RACJĘ: IDEALIŚCI CZY MATERIALIŚCI?

Jak należy postawić to zagadnienie? . Czy prawdą jest, że świat istnieje tylko w naszej myśli? . Czy prawdą jest, że rzeczy są wytworem naszych wyobrażeń? . Czy prawdą jest, że duch wytwarza materię? . Materialiści mają rację, a nauka potwierdza ich poglądy	41
---	----

Rozdział piąty

CZY ISTNIEJE TRZECI SYSTEM FILOZOFICZNY? AGNOSTYCYZM

Czy istnieje trzecia filozofia? . Rozumowania trzeciej filozofii . Skąd pochodzi ta filozofia? . Konsekwencje tej teorii . W jaki sposób należy obalać argumenty „trzeciej filozofii” . Wnioski	49
---	----

CZĘŚĆ DRUGA MATERIALIZM FILOZOFICZNY

Rozdział pierwszy MATERIA I MATERIALIŚCI

Co to jest materia? . Kolejne teorie materii . Czym jest materia dla materialistów? . Przestrzeń, czas, ruch i materia . Wnioski . . . 61

Rozdział drugi CO TO ZNACZY BYĆ MATERIALISTĄ?

Jedność teorii i praktyki . Co znaczy być zwolennikiem materializmu w dziedzinie myśli? . Jak należy być materialistą w praktyce? . Wnioski 67

Rozdział trzeci HISTORIA MATERIALIZMU

Konieczność studiowania historii materializmu . Materializm przedmarksowski . Skąd pochodzi idealizm? . Skąd pochodzi religia? . Zasługi materializmu przedmarksowskiego . Błędy materializmu przedmarksowskiego 75

CZĘŚĆ TRZECIA STUDIUM METAFIZYKI

NA CZYM POLEGA „METODA METAFIZYCZNA”?

Cechy charakterystyczne tej metody . Wyjaśnienia ścisłe . Metafizyczny pogląd na przyrodę . Metafizyczny pogląd na społeczeństwo . Metafizyczny pogląd na myśl . Co to jest logika? . Wyjaśnienie słowa „metafizyka” 99

CZĘŚĆ CZWARTA STUDIUM DIALEKTYKI

Rozdział pierwszy WSTĘP DO STUDIUM DIALEKTYKI

Zastrzeżenia wstępne . Skąd pochodzi metoda dialektyczna? Dlaczego pogląd metafizyczny panował tak długo nad dialektyką? . Dlaczego materializm XVIII wieku był metafizyczny? . Jak powstał materializm dialektyczny? Hegel i Marks 121

Rozdział drugi PRAWA DIALEKTYKI . PIERWSZE PRAWO: ZMIANY DIALEKTYCZNE

Co to znaczy „ruch dialektyczny”? . Dla dialektyki nie ma nic ostatecznego, nic absolutnego, nic świętego... . Proces rozwojowy 132

Rozdział trzeci
DRUGIE PRAWO: ODDZIAŁYWANIE WZAJEMNE
Łańcuch procesów rozwojowych . Wielkie odkrycia XIX wieku . Rozwój historyczny, czyli rozwój spiralny . Wnioski 140

Rozdział czwarty

TRZECIE PRAWO: SPRZECZNOŚĆ

Zycie i śmierć . Rzeczy przeobrażają się w swe własne przeciwieństwa . Twierdzenie, zaprzeczenie, zaprzeczenie zaprzeczenia . Stawiamy kropkę nad i . Jedność przeciwieństw . Błędy, których należy unikać . Prak- tyczne konsekwencje dialektyki	149
--	-----

Rozdział piąty

PRZEMIANA IŁOŚCI W JAKOŚĆ, CZYLI PRAWO
POSTĘPU SKOKAMI

Reformy czy rewolucja? . Materializm historyczny	168
--	-----

CZĘŚĆ PIĄTA

MATERIALIZM HISTORYCZNY

Rozdział pierwszy

SILY NAPĘDOWE HISTORII

Błąd, którego należy unikać . „Byt społeczny“ i świadomość . Teorie idealistyczne . „Byt społeczny“ i warunki życia . Walka klas motorem historii	181
---	-----

Rozdział drugi

SKĄD POCHODZĄ KLASY SPOŁECZNE I WARUNKI
GOSPODARCZE?

Pierwszy wielki podział pracy . Pierwszy podział społeczeństwa na klasy . Drugi wielki podział pracy . Drugi podział społeczeństwa na klasy . Co określa warunki gospodarcze? . Sposoby produkcji . Uwagi	189
---	-----

CZĘŚĆ SZÓSTA

MATERIALIZM HISTORYCZNY A IDEOLOGIE

ZASTOSOWANIE METODY DIALEKTYCZNEJ
DO IDEOLOGII

Jakie znaczenie mają dla marksizmu ideologie? . Co to jest ideolo- gia? . Struktura ekonomiczna a struktura ideologiczna . Świadomość prawdziwa i świadomość fałszywa . Wzajemne oddziaływanie czynni- ków ideologicznych . Metoda analizy dialektycznej . Konieczność walki ideologicznej . Wnioski	201
Objaśnienia nazwisk i nazw	218